

AREMARK KOMMUNE

VIRKSOMHET PLAN MILJØ OG TEKNIKK

Telefon: 69 19 96 00

e-post: post@aremark.kommune.no

1798 AREMARK

MØTEINNKALLING

Viltnemnd innkalles til møte på Rådhuset

03.05.2016 kl. 19:30 - 00:00

Vararepresentanter møter kun ved spesiell innkalling.

SAKSLISTE:

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA FØRIGE MØTE

Sak nr.	Tittel
5/16	FELLINGSRAPPORT FOR ELG I AREMARK KOMMUNE 2015
6/16	SØKNAD OM UTVIDET JAKTTID FOR ELG I AREMARK KOMMUNE 2016
7/16	VALDENDRING - ASPESTRAND JAKTLAG

- GRUNNGITTE SPØRSMÅL ETTER § 20 I REGLEMENT FOR UTVALG.
- FORESPØRSLER

Aremark, 26.04.2016

Nils Erik Aanonsen
(sign.)

FELLINGSRAPPORT FOR ELG I AREMARK KOMMUNE 2015

Styre/råd/utvalg	Arkivsak nr.	Arkiv
Viltnemnd	15/150	/K46/

Sektor: VIRKSOMHET PLAN MILJØ OG TEKNIKK

Saksbehandler: AKH

Sak nr.:	Utvalg	Møtedato
5/16	Viltnemnd	03.05.2016

Innstilling:

Aremark viltnemnd tar fellingsrapporten for 2015 til orientering.

Saksopplysninger:

Alle jaktlagene i Aremark utenom ett, er organisert i bestandsplanområder. Bestandsplanområdene får tildelt sine fellingsstillatelser som frie dyr for hele bestandsperioden på 5 år. Valdene har nå avsluttet det tredje året av en 5-åring bestandsplan.

Tabellene viser felt elg i Aremark fordelt på de enkelte valdene i 2015, summen av sett-elg og bestandsutviklingen i Aremark i perioden 2007 - 2015.

Felt elg i Aremark i 2015 (alle vald)

År 2015	Aspestrand elgjaktlag	Vestfjella	Kvisler	Ankerfjella	Aremark øst elgvald 1 og 2	Totalt i Aremark
Tildelt totalt	6	30	21	25	67	149
Felt Hannkalv	1	5	1	2	4	13
Felt Hokalv	1	1	0	3	2	7
Felt Hanndyr 1,5 år	0	8	5	5	16	34
Felt Hodyr 1,5 år	0	3	4	0	12	19
Felt Hanndyr Eldre	1	4	3	3	8	19
Felt Hodyr Eldre	1	2	2	0	4	9
Felt totalt	4	23	15	13	48	101
Fellingsprosent	66,7	76,7	71,4	52	68,7	67,8

Antall Sett-Elg i perioden 2007 – 2015 (mangler 3 jaktfelt)

År	Antall jegerdager	Okse	Ku uten kalv	Ku med en kalv	Ku med to kalver	Sum kalver	Ukjent	Sum sette elg
2007	2166	98	115	53	46	154	59	525
2008	1821	85	63	85	43	176	38	490
2009	1653	108	86	75	32	147	47	495
2010	1818	90	88	66	28	124	51	447
2011	1803	104	134	96	20	141	83	578
2012	1878	94	107	113	60	236	56	666
2013	1880	111	108	106	49	217	81	672
2014	1682	87	128	83	32	154	64	548
2015	2000	134	114	120	50	228	107	753

Bestandsutviklingen for perioden 2007 – 2015 (mangler 3 jaktfelt)

År	Sett elg pr. jegerdag	Sett ku pr. okse	Sett kalv pr. ku	Sett kalv pr. kalvku	Prosent ku m/kalv av alle kyr	Prosent okse felt av sette okser	Prosent ku felt av sette kyr	Prosent kalv felt av sette kalver	Antall jegerdager	Jaktfelt som har levert skjema
2007	0,24	2,18	0,72	1,46	46,26	34,69	16,82	14,94	2166	28
2008	0,27	2,25	0,92	1,34	67,02	52,94	13,61	6,82	1821	28
2009	0,3	1,79	0,76	1,3	55,44	39,81	16,58	10,2	1653	28
2010	0,25	2,02	0,68	1,3	51,65	40	13,19	22,58	1818	28
2011	0,32	2,4	0,56	1,17	46,4	36,54	8,8	19,15	1803	28
2012	0,35	2,98	0,84	1,35	61,79	36,17	9,64	9,75	1878	28
2013	0,36	2,37	0,83	1,32	58,94	40,54	8,75	12,9	1880	28
2014	0,33	2,79	0,63	1,28	47,33	44,83	13,17	16,88	1682	28
2015	0,38	2,12	0,8	1,29	59,86	34,33	9,86	7,02	2000	25

Vestfjella elgvald

År	Sett elg pr. jegerdag	Sett ku pr. okse	Sett kalv pr. ku	Sett kalv pr. kalvku	Prosent ku m/kalv av alle kyr	Prosent okse felt av sette okser	Prosent ku felt av sette kyr	Prosent kalv felt av sette kalver	Antall jegerdager
2007	0,16	1,9	0,58	1,4	37,5	28,57	35	21,74	609
2008	0,18	2,18	0,89	1,28	67,57	64,71	13,51	6,06	499
2009	0,17	1,53	0,54	1,18	42,31	58,82	30,77	28,57	379
2010	0,13	1,75	0,86	1,38	61,9	33,33	23,81	33,33	410
2011	0,23	2,68	0,47	1,28	35,29	31,58	0	37,5	445
2012	0,27	3,58	0,98	1,4	69,77	33,33	4,65	16,67	389
2013	0,36	1,48	1,03	1,37	75	55,56	0	19,51	343
2014	0,3	2,15	0,79	1,42	55,81	45	23,26	17,65	367
2015	0,33	1,48	0,9	1,31	67,74	28,57	8,06	10,71	602

Kvisler

År	Sett elg pr. jegerdag	Sett ku pr. okse	Sett kalv pr. ku	Sett kalv pr. kalvku	Prosent ku m/kalv av alle kyr	Prosent okse felt av sette okser	Prosent ku felt av sette kyr	Prosent kalv felt av sette kalver	Antall jegerdager
2007	0,23	1,8	0,85	1,62	48,15	26,67	3,7	4,35	313
2008	0,38	2,33	0,86	1,38	61,9	55,56	23,81	5,56	133
2009	0,29	1,56	0,96	1,31	64	50	16	4,17	234
2010	0,17	3,4	0,32	1,22	26,47	50	0	63,64	335
2011	0,18	1,91	0,48	1,43	33,33	36,36	0	70	249
2012	0,32	1,75	0,81	1,13	71,43	50	14,29	5,88	179
2013	0,33	2,79	0,95	1,52	53,85	42,86	12,82	2,7	293
2014	0,35	3,07	0,56	1,41	39,53	42,86	13,95	0	259
2015	0,43	2,13	0,88	1,32	64,71	50	17,65	3,33	210

Ankerfjella

År	Sett elg pr. jegerdag	Sett ku pr. okse	Sett kalv pr. ku	Sett kalv pr. kalvku	Prosent ku m/kalv av alle kyr	Prosent okse felt av sette okser	Prosent ku felt av sette kyr	Prosent kalv felt av sette kalver	Antall jegerdager
2007	0,27	4,6	0,7	1,33	52,17	60	17,39	6,25	182
2008	0,32	2,67	0,83	1,25	66,67	66,67	25	5	178
2009	0,41	1,67	0,64	1,45	44	40	24	0	168
2010	0,21	1,21	0,71	1,33	52,94	42,86	29,41	25	233
2011	0,33	1,94	0,6	1	54,29	44,44	2,86	9,52	263
2012	0,17	2,71	0,89	1,42	63,16	57,14	15,79	5,88	328
2013	0,31	2,06	0,51	1,06	48,57	17,65	5,71	33,33	292
2014	0,35	3	0,63	1,27	50	50	6,67	26,32	199
2015	Ikke levert fullstendig rapportering								

Aremerk øst elgvald 1 og 2

År	Sett elg pr. jegerdag	Sett ku pr. okse	Sett kalv pr. ku	Sett kalv pr. kalvku	Prosent ku m/kalv av alle kyr	Prosent okse felt av sette okser	Prosent ku felt av sette kyr	Prosent kalv felt av sette kalver	Antall jegerdager
2007	0,29	2,18	0,74	1,47	47,58	36,84	13,71	17,39	1062
2008	0,29	2,18	0,96	1,36	67,89	46	9,17	7,62	1011
2009	0,34	1,95	0,79	1,29	58,97	31,67	11,97	10,75	872
2010	0,34	2,04	0,75	1,29	57,27	38,89	12,73	14,46	840
2011	0,4	2,55	0,6	1,17	50,35	35,71	14,69	10,47	846
2012	0,46	3,13	0,81	1,35	58,88	31,75	9,64	8,75	982
2013	0,38	3,11	0,83	1,31	59,44	41,3	10,49	10,08	896
2014	0,31	3,05	0,62	1,2	47,06	46,15	10,92	17,57	810
2015	0,4	2,49	0,74	1,29	55,31	33,33	8,94	4,51	1068

Aspestrand elgjaktlag

År	Sett elg pr. jegerdag	Sett ku pr. okse	Sett kalv pr. ku	Sett kalv pr. kalvku	Prosent ku m/kalv av alle kyr	Prosent okse felt av sette okser	Prosent ku felt av sette kyr	Prosent kalv felt av sette kalver	Antall jegerdager
2013	0,32	0,86	0,33	1	33,33	28,57	16,67	50	56
2014	0,51	2	0,38	1	37,5	25	12,5	66,67	47
2015	0,23	3	0,67	1	66,67	100	33,33	100	39

Vurdering:

Ut fra bestandsutviklingen kan en se at sett elg pr. jegerdagsverk totalt i Aremark hadde en oppgang i fjor etter noe nedgang i 2014. I årene (2011, 2012, 2013 og 2015) var det utvidet jakttid ut november. Sett kalv pr. ku og pr. kalveku viser produktivitet til kuene. Disse parameterne viser igjen en god produktivitet for 2015. Prosent ku med kalv av alle kyr viser 59,86. Dette tallet var på 47,33 i 2015 og har tidligere variert i forhold til tilstedeværelse av ulv i de forskjellige områder i kommunene. Predasjon av elgkalv kan være en årsak til mindre kalv, da det i 2014 igjen var observert mer ulv.

Sett ku pr. okse har gått ned siden 2014 og nærmer seg målet i den kommunale målsetningen for hjortevilt og i bestandsplanene for valda på 2:1. Det ble i 2015 felt færre okser av sette okser enn tidligere, noe en ser på som positivt ut fra målet om en større andel store okser i kommunen og regionen. Mangel på okser, og særlig storokser, kan være årsaken til at prosent ku med kalv av alle kyr til tider er lav. Det viser seg at kuene ikke lar seg bedekke av ungoxsene ved den første brunsten i påvente av større okser. Hvis kua ikke blir bedekket før ved ombrunsten, og kanskje av ungoxer, vil dette medføre sent fødte kalver med lavere sjansje til å opparbeide seg gode vekter og kondisjon før vinteren. Dette gir en ond sirkel som medfører dyr med dårligere kondisjon som igjen gir dårligere produktivitet til å bære fram kalver.

Videre forvaltning av elgbestanden må vurderes kontinuerlig sammen med elgvaldene.

SØKNAD OM UTVIDET JAKTTID FOR ELG I AREMARK KOMMUNE 2016

Styre/råd/utvalg	Arkivsak nr.	Arkiv
Viltnemnd	16/277	/K46/

Sektor: VIRKSOMHET PLAN MILJØ OG TEKNIKK**Saksbehandler:** AKH

Sak nr.:	Utvalg	Møtedato
6/16	Viltnemnd	03.05.2016

Innstilling:

Ingen

Vedlegg:

Søknad fra elgvalda i Aremark

Saksopplysninger:

Mulighet til utvidet jakttid på elg er knyttet til § 3 i forskrift av 1. mars 2012 nr 190 om jakt- og fangsttider samt sanking av dun og egg for jaktseongene fra 1. april 2012 til 31. mars 2017 og er delegert til Fylkeskommunen. Jakttidforskriftens §3 åpner for at kommunen kan søke fylkeskommunen om å utvide jakttiden til 23. desember når det foreligger særlige bestands.- forvaltnings- eller næringsmessige behov. Det skal framgå av søknaden hvilke hensyn som ønskes ivaretatt, hvilke deler av arealet som omfattes av driftsplaner, tiltak for samjakt og hensyn til øvrig friluftsliv. Arealet med utvidet jakt bør gjelde hele kommunen. Fylkeskommunen kan av hensyn til andre brukere innskrenke jakttiden som for eksempel utsette starttidspunktet, fremskyve avslutningstidspunktet og innføre opphold i jakta.

Retningslinjene tilknyttet § 3 i jakttidforskriften inndeles i tre områder og går i korthet ut på:

- bestandsmessige behov: hvis en ikke gjennom ordinær måte gjennom minsteareal og 50%-regelen får regulert bestanden er det grunnlag for utvidelse av jakttiden
- forvaltningsmessige behov: dette er myntet på problematikken knyttet til trekkende bestander der elgen gjør store skader på skog, jord/hagebruk og eller fører til mange trafikkpåkjørslar
- næringsmessige behov: inntekt av betydning fra næringsutvikling/utmarksturisme knyttet til utleie av elgjakt. Næringsmessige behov utover det høstingsmessige og dette skal dokumenteres.

Retningslinjene gir mulighet for utvidet jakt for kun et år ad gangen når det gjelder vedtak etter ”bestandsmessige behov”.

Utvidet jakttid var tillatt i 2011, 2012, 2013, samt i 2015 og elglaga har hatt positive erfaringer med ordningen. Det var ingen restriksjoner på annen jakt eller annet friluftsliv og laga eller kommunen har ikke mottatt meldinger om konflikter. Det ble også søkt om utvidet jakt i 2014, noe som ble avslått av Fylkestinget.

Valda begrunner søknaden med bestandsmessige og næringsmessige behov. Samtlige vald har gjennom de 10-15 siste årene vært berørt av ulv som påvirker elgstammens størrelse, sammensetning og tilhold. Det oppleves som store variasjoner hvor elgen oppholder seg og tradisjonell bruk av løshund har endret seg slik at tilstedeværelse av ulv medfører at utøvelsen av elgjakta har skiftet karakter. De prøver derfor å begrense jakta da ulven er i området for å unngå unødig stress for elgen. Det ønskes derfor mer tid til å vurdere stammen i forhold til hva som er riktig å ta ut.

Utvidet jakttid fremkommer også som mulighet for bedre næringsmessig utnyttelse av elgjakta.

Andre argumenter som fremkommer i søknaden for utvidet jakttid er muligheten til å få tatt ut elg som er angrepet av hjortelus. Hjort er en ny art i kommunen og en utvidet jakttid på elg vil medføre mindre jakttrykket som ikke stresser hjorten. Det sammenliknes også med jakttiden i Sverige der jakta starter senere i forhold til brunsten og jakta oppleves mindre stressende ved å få lengre jakttid.

Elgvalda har tidligere opplevd utvidet jakttid som positiv der dialogen mellom elgjegerne og småviltjegerne har fungert godt. Søknaden dreier seg primært ikke om å få tildelt flere jakt dager, men å utøve jakta mer tilpasset elgen og annet vilt. Det søkes om jakttid til 23. desember, sekundært ut november.

Alle jaktlaga benyttet i 2011 jakttiden i november, fra 2 til 17 dager. Det ble felt 64 elg i oktober og 16 elg i november. For 2013 ble det jaktet 163 dager i oktober og 86 i november og det ble skutt henholdsvis 76 og 20 elger. I 2015 var det utvidet jakttid ut november og 19 av 28 elgjaktlag benyttet seg av novemberjakt. Det ble jaktet 71 dagsverk og skutt 21 av totalt 101 dyr i november.

I Aremark er det i dag 10 grunneiere som leier ut elgjakt. Disse disponerer til sammen et areal på 45 650 daa. Fire av disse leier ut husvær i tillegg. I tillegg er det noen grunneiere som leier ut faste plasser på etablerte jaktlag. Noen av disse leier også husvær. I tillegg til dette er det også noen elglag som leier arealer i tilknytning til sitt jaktfelt i stedet for at grunneierne skal leie ut sin jaktrett på det åpne markedet.

Hele kommunen omfatter ordningen med utvidet jakttid og hele kommunen omfattes av bestandsplaner foruten ett elgjaktlag.

Kommunen har annonsert høringsmøte i Halden Arbeiderblad, på kommunens hjemmeside og facebook.

Vurdering:

Viltforvaltningen i Aremark kommune har registrert at elgvalda har vært godt fornøyd med utvidet jakttid og en har ikke fått noen tilbakemeldinger om at samjakt ikke fungerer.

Det er i dag en stor ulvebestand i rask vekst på svensk side der de etablerte ulverevirene ligger svært tett inntil hverandre. Ungdyr vil dermed flytte ut for å kunne etablere seg. Det er nærliggende å tro at en vil få etableringer av ulverevir på nytt langs grensen. Dårlige sporingsforhold gjør at det ellers er vanskelig å kunne dokumentere ulv i området.

Ved etablering av ulverevir i et område vil elgstammen endrer seg raskt. Dette kan skyldes ulvens uttak alene eller at elgen i tillegg flytter seg mer enn tidligere. Uansett trenger jegerne mer tid for å vurdere stammens størrelse og sammensetning før man bestemmer hva som er riktig uttak.

Det ligger i elgvaldenes forvaltningsplaner og i den kommunale hjorteviltforvaltningen i hele regionen et mål om å øke kvaliteten på elgstammen, med større okser og generelt høyere slaktevekter. For å få dette til, må vi spare de beste dyrene; mellomstore okser og store kuer med spesielt godt produksjonspotensiale. Det har i de siste årene vært for få store okser i regionen. En selektering i avskytingen kan være vanskelig å få til innenfor den ordinære jakttiden på under fire uker. Har en bedre tid på seg, er det mye lettere å slippe forbi de dyrene som ut fra disse mål ikke bør skytes.

Utvidet jakttid vil også medføre økte næringsinntekter til jaktrettshaverne ettersom det vil bli mer attraktivt å få leid ut jaktterreng. Utviklingen viser at alle ikke har mulighet til å ta ut ferie for å utøve jakt i ukedagene i oktober og av den grunn vil utvidet jakttid/flere helger (lørdager og søndager) medføre at flere kan leie seg inn på jaktterrengene. En utvidelse av jakttiden vil gi bedre muligheter for å legge til rette for større næringsinntekter fra jakta, samtidig som man ivaretar lokale lag og jegeres mulighet til jakt. Lengre jakttid gir mulighet for å legge til rette for spesielle tilpassede jaktarrangementer. Det er her viktig å kunne tilby alternative datoer over en lengre tidsperiode, uten at det nødvendigvis samlet blir jaktet noe mer i antall jaktdagsverk.

I de foregående årene det har vært utvidet jakttid i Aremark, har det ikke vært konflikter i forhold til samjakt eller andre aktiviteter i utmarka. Sopp- og bærseongen er over i november og utvidet jakttid skaper ingen konflikter med dette. Andre jaktformer og øvrig friluftsliv vil være tillatt i den omsøkte jakttida

Selv om det er en mindre del av kommunens areal som i dag leies ut til elgjakt ønsker en at utvidet jakttid skal gjelde hele kommunen for å få en helhetlig forvaltning for hele Aremark kommune.

Det søkes primært om jakttid til 23. desember som også vil harmonere med jakttiden i Sverige. Ut fra søknadene om utvidet jakttid i kommunene Marker og Rømskog ut november måned, anser en det som gunstig at jakttiden i kommunene som søker om utvidet jakttid i Østfold blir den samme.

Rådmannen legger ikke fram noe forslag til vedtak ettersom høringsmøtet ikke er gjennomført ennå.

Hvis det ikke framkommer noen vektige innspill under høringsmøtet, anbefales det at Østfold fylkeskommune i medhold av jaktforskriftens § 3 fastsetter forskrift om utvidet jakttid i hele Aremark kommune til 30.11.2016. Det er et vilkår at samjakt med andre jaktformer samt annet friluftsliv tillates under elgjakta.

VALDENDRING - ASPESTRAND JAKTLAG

Styre/råd/utvalg	Arkivsak nr.	Arkiv
Viltnemnd	15/424	/K46/

Sektor: VIRKSOMHET PLAN MILJØ OG TEKNIKK**Saksbehandler:** AKH

Sak nr.:	Utvalg	Møtedato
7/16	Viltnemnd	03.05.2016

Innstilling:

- Aremark viltnemnd godkjenner med hjemmel i forskrift om forvaltning av hjortevilt av 12.01.2016 § 11 og forskrift om forvaltning av hjortevilt og bever av 22.03.2002 § 11 utvidelse av valdet Aspestrand jaktlag der eiendommen 34/4 inngår i valdet fra 2016. Tellende areal blir totalt 14 060 daa.
- Elgvaldet Aremark øst 1 og 2 blir tilsvarende 2060 daa mindre.

Saksopplysninger:

Bjørn Bråten leder i Aspestrand jaktlag skriver i brev av 07.09.2015: «Viser til telefonsamtale 3.september og søker herved om at Aspestrand jaktlag fra 2016 utvider sitt areal som grunnlag for tildeling av vilt, på bakgrunn av at Tore Aksel Voldberg i 2015 kjøpte «Stangeskovene»-eiendommen på 2060 dekar.

Bjørkebekk jaktlag har i flere år leid terrenget. Laget er informert om at Aspestrand jaktlag ønsker å overta storviltjakten, på bakgrunn av eierskifte».

Aspestrand jaktlag er i dag et godkjent jaktlag/vald på 12 000 daa. I henhold til forskrift om forvaltning av hjortevilt av 12.01.2016 (Hjorteviltforskriften) § 9 er kravet til et vald at det skal være sammenhengende og ha en avgrensning som gjør det egnet til jakt på elg, hjort og /eller rådyr. Valdet må omfatte et tellende areal som minst tilsvarende minstearealet for vedkommende hjortevilt. Det skal opprettes en valdansvarlig representant som opptrer på vegne av valdet ovenfor kommunen.

Søknaden er ikke spesifisert på hvilke arter søknaden gjelder for, men i henhold til § 9 i hjorteviltforskriften vil søknaden bli gjeldende for artene elg og rådyr, samt for bever etter forskrift om forvaltning av hjortevilt og bever av 22.03.2002 § 11. Minstearealet for tildeling av hjort er i dag på 20 000 daa og faller derfor bort.

På grunn av denne endringen får Bjørkebekk jaktlag tilsvarende 2060 dekar mindre areal. Bjørkebekk elglag er en del av valdet Aremark øst 1 og 2 de gis dermed ett dyr mindre pr. år.

Vurdering:

Eiendommen som legges til eksisterende vald har felles grense slik at det nye valdet blir sammenhengende og ha en avgrensning som gjør det egnet til jakt på elg og rådyr. Tellende vannlengde i forhold til fellingstillatelse på bever vil også godkjennes. Kravet om valdansvarlig representant er oppfylt.

Elgvaldene har nå avsluttet 3. og sine 5-årige bestandsplaner. Ideelt sett burde endringer i valdene skje ved en rullering av bestandsplanene, men ettersom det har foregått et eierskifte og partene er enige seg i mellom at endringene skal skje, har en ingen innvendinger til omsøkt valdendring.